

Beslutad av
Kommunfullmäktige

Dokumentansvarig
Säkerhetschef

Gäller fr o m
2020-02-10

Senast reviderad

Diarienummer
KS-2018/2216.144
Typ av styrdokument
Normerande

Riktlinjer för kamerabevakning

1. Inledning

Huddinge kommun har högt ställda mål om att vara tryggt och säkert för de som bor, besöker och verkar i kommunen. Kommunen ska verka för att motivationen att begå brott ska minska, att brott ska göras mindre lönsamma och svårare att utföra samt att upptäcktsrisken ska öka. Brottspreventionen ska vara långsiktig, vila på vetenskaplig grund och utvärderas systematiskt.

Huddinges program för trygghet och säkerhet styr kommunens övergripande trygghets- och säkerhetsarbete. Programmets olika ansvarsområden kan styras med hjälp av specifika styrdokument, exempelvis riktlinjer inom området kamerabevakning. Dessa riktlinjer anger kommunens ställningstagande och övergripande hantering av den kommunala kamerabevakningen. Riktlinjer för kamerabevakning kompletteras med tillämpningsanvisningar.

Kamerabevakning är en uppmärksam metod för att förebygga och hantera brott. Avgörande för kamerabevakningens framgång och verkningsgrad är hur den tillämpas.

Utgångspunkten är att kamerabevakning tillämpas i Huddinge kommun som ett kompletterande brottsförebyggande och trygghetsskapande verktyg.

2. Syfte

Syftet med riktlinjerna är att

- a) tillgodose behovet av kamerabevakning för berättigade ändamål och att skydda fysiska personer mot otillbörligt intrång i den personliga integriteten vid sådan bevakning,
- b) tillse att kommunal kamerabevakning bedrivs vid behov genom ett centraliserat, proportionerligt, kunskapsbaserat, kostnadseffektivt och samordnat arbetssätt för att motverka brottslighetens utveckling,
- c) tillskriva, beskriva och förtydliga ansvar, roller och processer,
- d) verka för likvärdig hantering av kamerabevakningen i samverkan med privata fastighetsägare och näringsidkare samt
- e) säkerställa att det i anslutning till kamerabevakade platser tydligt och synligt framgår att platsen kamerabevakas.

3. Ändamål med kamerabevakningen

Ändamålet med kamerabevakningen i Huddinge kommun är att minska risken för brottslighet. Detta ska gälla både på platser dit allmänheten har tillträde och på platser dit allmänheten inte har tillträde.

Kommunen ska vid behov bedriva passiv och aktiv kamerabevakning för att förebygga, upptäcka och hantera eventuella eller redan inträffade brott,

ordningsstörningar och övriga situationer som påverkar tryggheten negativt samt för att minska skadegörelse och minimera ekonomiska förluster.

Vid aktiv kamerabevakning, som bedrivs i realtid dygnet runt av upphandlad larmcentral, är det möjligt att avvärja brottslig verksamhet, ordningsstörningar och övriga situationer som påverkar tryggheten negativt.

4. Rättslig grund för behandling av personuppgifter

Den behandling av personuppgifter som sker vid kamerabevakning i Huddinge kommun är nödvändig för att de personuppgiftsansvariga ska kunna fullgöra uppgifter av allmänt intresse.

5. Målgrupp

De kommunala nämnderna i Huddinge kommun, Huddinge Samhällsfastigheter AB samt Huga Bostäder AB som sedan tidigare och framöver bedriver kamerabevakning.

6. Riktlinjernas tillämpningsområde

Riktlinjerna gäller vid kommunal kamerabevakning i enlighet med kamerabevakningslagen (2018:1200)

- a) i verksamheter som bedrivs av Huddinge kommun, Huga Bostäder AB samt Huddinge Samhällsfastigheter AB och
- b) i och på fastigheter och lokaler som ägs eller hyrs av Huddinge kommun och Huga Bostäder AB samt Huddinge Samhällsfastigheter AB.

Utöver vad som föreskrivs i kamerabevakningslagen (2018:1200) gäller vid kommunal kamerabevakning även offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), EU:s dataskyddsförordning, lagen (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning, föreskrifter som har meddelats i anslutning till den lagen och andra föreskrifter som kompletterar dataskyddsförordningen.

7. Förutsättningar för att få bedriva kamerabevakning

Kamerabevakning får bedrivas i Huddinge kommun endast om kamerabevakningen

- a) tillämpas som ett kompletterande brottsförebyggande och trygghetsskapande verktyg vilket innebär att andra åtgärder ska prövas och/eller vidtas både före, under och efter införskaffandet av kamerabevakning med syfte att förstärka kamerabevakningens effektivitet och verkningsgrad,
- b) vilar på vetenskaplig grund vilket innebär att kamerabevakningen ska föregås av behovsanalyser,

- c) tillämpas med hänvisning till befintlig lagstiftning samt social och situationell brottsprevention.¹

8. Begränsningar i tillämpningen av riktlinjerna

Begränsningar i tillämpningen av riktlinjer för kamerabevakning innebär att kamerabevakningen

- a) enbart omfattar de kommunala nämnderna i Huddinge kommun, platser dit allmänheten har tillträde och som ägs Huddinge kommun, Huga Bostäder AB samt Huddinge Samhällsfastigheter AB. Övriga aktörer kan bedriva kamerabevakning utifrån rådande lagstiftning och interna rutiner.
- b) inte omfattar eventuell välfärdsteknologi som kan tillhandahållas av enskilda brukare i sina hem,
- c) medför att kommunens nämnder, Huga Bostäder AB samt Huddinge Samhällsfastigheter AB saknar befogenhet att direktupphandla, installera och hantera separata kamerabevakningssystem utifrån egna ändamål och principer samt att all kommunal kamerabevakning bedrivs utifrån Huddinge kommuns riktlinjer för kamerabevakning.

9. Definitioner

Kamerabevakning

Med kamerabevakning avses att en tv-kamera, ett annat optisk-elektroniskt instrument eller en därmed jämförbar utrustning, utan att manövreras på platsen, används på ett sätt som innebär varaktig eller regelbundet upprepad personbevakning.

Med kamerabevakning avses även att en separat teknisk anordning för avlyssning eller upptagning av ljud används i samband med sådan användning av utrustning som avses i föregående stycke eller att en separat teknisk anordning används för att behandla bild- och ljudmaterial som tagits upp med sådan utrustning.

Upplysningskrav

Krav på upplysning innebär en skyldighet att informera allmänheten om kamerabevakningen.

Upplysning om kamerabevakning ska lämnas genom tydlig skyltning eller på något annat verksamt sätt.

Om ljud kan avlyssnas eller tas upp vid bevakningen, ska en särskild upplysning lämnas om detta.

¹ Tillsammans mot brott (2016/17:12) Social brottsprevention syftar till att motverka att individer antingen börjar begå brott i unga år eller att återfalla i ny brottslighet efter avtjänat straff. Här återfinns alltifrån insatser i skolan till insatser mot riskgrupper eller enskilda individer som löper stor risk att begå eller som har begått brott. Situationell brottsprevention riktas mot tillfället, platsen eller sammanhanget där brottet begås, liksom mot brottsobjektet. Det kan handla om att genom kontroll eller övervakning på en plats eller vid ett objekt öka risken för upptäckt eller att minska brottsobjektets tillgänglighet genom t.ex. lås och larm. Kärnan i den situationella preventionen är att fokus inte ligger på individens motivation att begå brott utan på objektet, offret, platsen eller förutsättningarna i övrigt kring brottstillfället.

Vid upplysning om kamerabevakning ska funktionsvariationer beaktas i de fall behov finns av särskild upplysning.

Bestämmelser om rätten till information om den personuppgiftsbehandling som kamerabevakningen innebär finns i EU:s dataskyddsförordning och andra föreskrifter som anges i 6 § kamerabevakningslagen.

Princip för uppgiftsminimering

Principen om uppgiftsminimering innebär att personuppgifter som behandlas ska vara adekvata, relevanta och inte för omfattande i förhållande till de ändamål för vilka de behandlas. Det är med andra ord inte tillåtet att samla in personuppgifter för obestämda framtida behov. Insamlade personuppgifter får inte heller behandlas om de till exempel är så gamla att de inte längre är relevanta för de ursprungliga ändamålen.

I detta sammanhang innebär principen att den kamerabevakning som bedrivs i enlighet med Huddinge kommuns riktlinjer för kamerabevakning, bland annat ska sträva efter att så få personer som möjligt bevakas och blir bevakade samt att kamerabevakningen inte ska äga rum på platser som inte är avsedda för kamerabevakning.

Huddinge kommuns princip om prioriteringar

Huddinge kommuns prioriteringsprincip ska tillämpas vid kamerabevakning. Den bygger på transparenta och enhetliga förhållningssätt som styr beslut kring val av kamerabevakningstyp, val av övriga trygghets- och säkerhetsåtgärder samt tidslängden för kamerabevakningen. Behovsanalyser används för att pröva behov av kamerabevakning.

Kamerabevakningstyp

De olika typerna av kamerabevakning som förordas i förhållande till behovet är rörlig, aktiv, passiv, värmebaserad kamerabevakning eller attrapper.

Tidsbestämd kamerabevakning

Tidsbestämd kamerabevakning innebär att kamerabevakningen kan avslutas tidigast ett år efter start.

Permanent kamerabevakning

Permanent kamerabevakning innebär att kamerabevakningen kan avslutas tidigast fem år efter start.

I anslutning till platser där brottsutvecklingen eller uppfattningen av denna utvecklats eller riskerar att utvecklas i oönskad riktning ska strategiska platser kamerabevakas permanent. Några exempel kan vara:

- särskilt brottsutsatta platser dit allmänheten har tillträde
- entréer eller andra strategiska platser i anslutning till exempelvis kommunens mötesplatser och fritidsgårdar/mötesplatser, simhallar och kommunala skolor,
- entréer och andra strategiska platser i byggnader där kommunens förvaltningar bedriver verksamhet exempelvis kommunhus och skolor samt

- kommunens cykelparkeringar belägna vid pendeltågsstationer.

Handläggning

I detta sammanhang används begreppet handläggning för att beskriva all hantering av kameror. Kamerabevakningen i Huddinge bedrivs utifrån en processtyrd handläggning i följande processer: utrednings-, tillstånds-, beställnings-, hanterings-, utvärderings- samt avvecklingsprocessen. För varje process finns en processägare. Kommunstyrelsen handlägger kamerabevakningsärenden som avser kommunens nämndverksamheter och platser dit allmänheten har tillträde. Huddinge Samhällsfastigheter AB och Hüge Bostäder AB handlägger kamerabevakningsärenden som avser den egna kamerabevakningen enligt Huddinge Samhällsfastigheter AB:s gransdragningslista för kommunala lokaler.

10. Kommunikation

Det ska finnas särskilda kommunikationsåtgärder, avseende de platser som kamerabevakas, vilka riktas till allmänhet, boende, lokalt näringsliv, berörda medarbetare och kunder, polis och åklagare. Med hjälp av tydliga kamerabevakningsskyltar säkerställs att den kommunala kamerabevakningen bedrivs på ett framgångsrikt och lagenligt sätt.

På kommunens webbsida ska det även framgå följande:

- Kontaktuppgifter till kommunens dataskyddsbud.
- Ändamål med kamerabevakningen.
- Rättslig grund, d.v.s. vilken lag, regel eller avtal som kommunen stödjer sig på för att få bedriva kamerabevakning.
- Hur länge kommunen kommer att lagra uppgifterna.
- Vilka rättigheter de registrerade har, till exempel att begära att uppgifter raderas.
- Att de registrerade kan anmäla till Datainspektionen om de tycker att kommunen bryter mot lagar, regler eller avtal.

11. Samverkan

Den interna samverkan ska medföra att den kommunala kamerabevakningen hanteras lika av samtliga nämnder och verksamheter, Hüge Bostäder AB och Huddinge Samhällsfastigheter AB samt i enlighet med befintliga lagar, lokala styrdokument och dessa riktlinjer.

Vid behov ska kommunen tillsammans med Hüge Bostäder AB och Huddinge Samhällsfastigheter AB genomföra kamerabevakningsprojekt på platser dit allmänheten har tillträde och på platser dit allmänheten inte har tillträde.

Samverkan med större privata fastighetsföretag ska sträva efter att privata centrumanläggningar och handelsområden kamerabevakas vid behov i enlighet med vad som föreskrivs i dessa riktlinjer.

Genom regional samverkan ska den kommunala kamerabevakningen i Huddinge kommun stärkas kontinuerligt.

12. Ansvarsfördelning och finansiering

Tillståndsinnehavare

Tillståndsinnehavare är den nämnd eller kommunalt bolag som har erhållit tillstånd för kamerabevakning och därmed har laglig grund att bedriva kamerabevakning i enlighet med kamerabevakningslagen, Huddinge kommuns riktlinjer för kamerabevakning samt tillhörande tillämpningsanvisningar.

Tillståndsinnehavaren är personuppgiftsansvarig och äger därmed personuppgifterna samt det material som kamerabevakningen genererar. Motsvarande gäller även i de fall kamerabevakningen inte kräver tillstånd.

Systemägarskap

Nämnden eller bolaget där kamerabevakningen bedrivs är systemägare. Systemägaren tilldelar, i enlighet med Huddinge kommuns riktlinjer för kamerabevakning och i den mån det enligt lag är möjligt, behörig åtkomst till de individer som behöver tillgång till det material som kamerabevakningen genererat.²

Tystnadsplikt och sekretess

I kommunal verksamhet tillämpas offentlighets- och sekretesslagen. Detsamma gäller hos sådana kommunala bolag där kommuner utövar ett rättsligt bestämmande inflytande. I lagen föreskrivs att sekretess gäller för uppgift om en enskilds personliga förhållanden som har inhämtats genom kamerabevakning som avses i kamerabevakningslagen, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider men.

Respektive nämnd eller kommunalt bolag där kamerabevakning bedrivs ansvarar för att hantera inkommen begäran om utlämnande av allmänna handlingar i fråga om det material som kamerabevakningen genererat.

En noggrann sekretessprövning ska göras innan utlämnande mot bakgrund av vad som föreskrivs i offentlighets- och sekretesslagen.

Tillsyn och interna kontroller

Datainspektionen är tillsynsmyndighet i fråga om kamerabevakning. Utöver detta kan kommunstyrelsen, Huddinge Samhällsfastigheter AB och Huga Bostäder AB komma att genomföra interna kontroller.

Granskning och åtkomst

Systemägaren ansvarar för tilldelning av behörig åtkomst till de individer som behöver tillgång till det material som kamerabevakningen genererat.

Behörig åtkomst kan, i den mån det enligt lag är möjligt, ges till systemägaren, processägaren, processledaren, den upphandlade larmcentralen samt till ett fåtal befattningshavare med huvudansvar för verksamheten som kamerabevakas.

Behörig åtkomst innebär att en individ enbart ska tilldelas det material som denne har behov av för genomförande av aktuella arbetsuppgifter.

² Se vidare i avsnitt ”Granskning och åtkomst”.

Enbart den som tilldelats behörig åtkomst har tillgång till materialet.

Granskning av inspelade bilder får endast ske då tillbud inträffat eller då misstanke råder om att ett tillbud skett. Med tillbud avses i detta fall icke tillåtna handlingar. Tillbudet ska vara konkret på så sätt att det ska röra sig om avgränsad plats, avgränsad tid eller person. All granskning av bilder ska dokumenteras automatiskt i systemet.

Systemägaren ansvarar för att säkerställa att det finns avpassade rutiner för tilldelning, förändring och borttagning av behörigheter samt att dessa regelbundet följs upp.

Processägarskap

Kamerabevakningen inom Huddinge kommun, Huddinge Samhällsfastigheter AB och Hüge Bostäder AB bedrivs i form av utrednings-, tillstånds-, beställnings-, hanterings-, utvärderings- samt avvecklingsprocessen enligt Huddinges processutvecklingsmodell.

Den som ansvarar för en process kallas processägare. Processägaren kan utse en eller flera ordinarie processledare samt ersättare att leda en process.

Bevarande

Systemägaren ansvarar för förvaring av det material som kamerabevakningen genererar. Inspelade bilder får inte sparas längre än nödvändigt för att uppnå syftet med bevakningen. Gallring av bilder och dokument från kamerabevakning ska beslutas i respektive systemägares dokumenthanteringsplan.

Tekniska krav

Trygghetskamerornas kvalité ska vara god både dag och natt med möjlighet till högtalar- och ronderingsfunktion. Den upphandlade larmcentralen som hanterar den aktiva kamerabevakningen ska inneha rutiner för dokumentation av incidenter, polisanmälan, prioritering av händelser, hantering av parallella händelseförlopp samt säkerställa att den upphandlade larmcentralens bemanning kan tillgodose kommunens behov.

Finansiering

Kamerabevakningens samtliga kostnader såsom inköp, installation, anslutning till upphandlad larmcentral vid aktiv kamerabevakning, underhåll, drift, teknisk support och avveckling finansieras av

- a) kommunstyrelsen under kamerabevakningens första år i de fall kamerabevakningen beställts av kommunstyrelsen eller övriga nämnder.
- b) nämnden där kamerabevakningen bedrivs från och med det andra året och framåt.
- c) Hüge Bostäder AB, från start till avveckling, i de fall kamerabevakningen beställts av Hüge Bostäder AB enligt Huddinge Samhällsfastigheter AB:s gränsdragningslista för kommunala lokaler.
- d) Huddinge Samhällsfastigheter AB, från start till avveckling, i de fall kamerabevakningen beställts av Huddinge Samhällsfastigheter AB i enlighet med Huddinge Samhällsfastigheter AB:s gränsdragningslista för kommunala lokaler.

- e) kommunstyrelsen, från start till avveckling, i de fall kamerabevakningen som beställts av kommunstyrelsen sker på plats dit allmänheten har tillträde.

Kostnaden för den centrala handläggningstjänsten upptas av kommunstyrelsen.

Kostnaden för servern som är avsedd för den passiva kamerabevakningen ska upptas av den nämnd eller bolag som bedriver kamerabevakning.

13. Uppföljning och utvärdering

Uppföljning

Uppföljning av tidsbestämd kamerabevakning

På uppdrag av systemägaren ska objektledaren³ följa upp kamerabevakningens resultat och redogöra för de kompletterande trygghetsskapande åtgärderna som kombinerats med kamerabevakningen. Uppföljningen ska göras i form av en uppdaterad behovsanalys och en lokal risknivåbedömning.

Den första uppföljningen genomförs 12 månader efter det att kamerabevakningen har satts i bruk. Därefter görs regelbundna uppföljningar med 48 månaders mellanrum. Objektledaren ansvarar för att tillsända uppdaterad behovsanalys och lokal risknivåbedömning till berörd processägare.

Uppföljning av permanent kamerabevakning

På uppdrag av systemägaren ska objektledaren följa upp kamerabevakningens resultat och redogöra för de kompletterande trygghetsskapande åtgärderna som kombinerats med kamerabevakningen. Uppföljningen ska göras i form av en uppdaterad behovsanalys och en lokal risknivåbedömning.

Den första uppföljningen genomförs fem år efter det att kamerabevakningen har satts i bruk. Därefter görs regelbundna uppföljningar med fem års mellanrum. Objektledaren ansvarar att tillsända uppdaterad behovsanalys och lokal risknivåbedömning till berörd processägare.

Utvärdering

Utvärdering av riktlinjer

Kommunstyrelsen ska utvärdera riktlinjer för kamerabevakning vartannat år. Den första utvärderingen ska ske två år efter det att riktlinjerna har trätt i kraft.

Utvärdering av kamerabevakningens verkningsgrad

Tidsbestämd kamerabevakning

Kommunstyrelsen, Huddinge Samhällsfastigheter AB och Hüge Bostäder AB ska med hjälp av uppföljningsunderlag utvärdera kamerabevakningens verkningsgrad vartannat år.

³ Definieras i tillämpningsanvisningar till riktlinjer för kamerabevakning.

Permanent kamerabevakning

Kommunstyrelsen, Huddinge Samhällsfastigheter AB och Huga Bostäder AB ska med hjälp av uppföljningsunderlag utvärdera kamerabevakningens verkningsgrad efter fem år.